

AKADEMIA MUZYCZNA IM. I.J. PADEREWSKIEGO W POZNANIU
WYDZIAŁ INSTRUMENTALNY

Modul/Przedmiot:	Akordeon			Kod modułu:	W2_05_11_1_1 11
Koordinator modułu:	prof. dr hab. Teresa Adamowicz-Kaszuba			Punkty ECTS:	66
Status przedmiotu:	obowiązkowy	Rodzaj zajęć:	indywidualne, wykłady	Ilość godzin:	180
Wydział:	Instrumentalny	Kierunek:	intrumentalistyka		
Specjalności:	akordeon	Profil studiów:	ogólnoakademicki(A)		
Forma studiów:	stacjonarne I stopnia	Język:	polski; możliwy - rosyjski, angielski, niemiecki		
Umiejscowienie w siatce godzin:					
Semestr I:	30, EK, 10	Semestr II:	30, EK, 10	Semestr III:	30, EK, 10
Semestr IV:	30, EK, 10	Semestr V:	30, EK, 10	Semestr VI:	30, EK licencjacki, 16 ECTS

Prowadzący zajęcia	prof. Jerzy Kaszuba prof. dr hab. Teresa Adamowicz-Kaszuba
Cele i założenia modułu	<p>Głównym celem nauczania studentów gry na akordeonie jest przygotowanie dla potrzeb kultury muzycznej i pedagogiki muzycznej /szkolnictwo muzyczne I stopnia po uzyskaniu przygotowania pedagogicznego/ licencjatów sztuki – instrumentalistów solistów akordeonistów; absolwent powinien być przygotowany do podjęcia studiów II stopnia.</p> <p>Cele szczegółowe, zgodne z założonymi treściami programowymi zakładają opanowanie:</p> <p>umiejętności wszechstronnego rozwijania i doskonalenia techniki instrumentalnej, pamięci odtwórczej, wyobraźni i wrażliwości muzycznej;</p> <p>praktyczne poznanie repertuaru zróżnicowanego pod względem epoki i stylu; wykształcenie twórczych umiejętności kreowania dzieła muzycznego oraz krytycznej oceny własnych osiągnięć w zakresie sztuki wykonawczej,</p> <p>umiejętności transkrybowania utworów, realizowania dawnych i współczesnych technik kompozytorskich, notacji oraz czytania nut a`vista,</p> <p>praktycznych umiejętności związanych z przyszłą działalnością artystyczną oraz upowszechnianiem wartości estetycznych sztuki muzycznej;</p> <p>umiejętności organizacji samodzielnej pracy nad wyznaczonymi zadaniami artystycznymi;</p> <p>Przygotowanie do egzaminu dyplomowego.</p>

Wymagania wstępne

Umiejętności i wiedza określona w Informatorze na studia pierwszego stopnia weryfikowana w czasie egzaminów wstępnych;
na egzaminie powinien przedstawić program zróżnicowany pod względem stylów i form złożony z literatury oryginalnej i transkrybowanej; ponadto wykazać się umiejętnością samodzielnego przygotowania utworu w w warunkach klauzurowych oraz gry à vista.

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU (przedmiotu) Głównym założeniem dydaktyczno-wychowawczym treści nauczania przedmiotu głównego – gra na akordeonie na studiach I stopnia /licencjackich/ jest dążenie do wyposażenia studenta w szerokie umiejętności w zakresie posługiwania się sztuką wykonawczą oraz w teoretyczne podstawy wiedzy związanej z tą sztuką. Ze względu na specyfikę kształcenia instrumentalistów nie określa się w sposób szczegółowy zakresu treści nauczania dla poszczególnych lat studiów.	Liczba godzin
Semestr I i II	
Studenci pierwszego roku studiów, niezależnie od poziomu umiejętności wyniesionych ze szkoły średniej, mogą wymagać korekty aparatu gry i postawy przy instrumencie; potrzebna jest również analiza ich stopnia zaawansowania technicznego na instrumencie, by w sposób świadomy poprzez odpowiedni dobór materiału technicznego i literatury z repertuaru akordeonowego korygować ew. mankamenty oraz rozwijać technikę gry obu rąk; podobnie potrzebna jest diagnoza dot. stopnia opanowania umiejętności czytania nut, gry á vista, szybkości i samodzielności przygotowywania nowego materiału – stosownie do dokonanej oceny koncentracja procesu dydaktycznego na indywidualnych potrzebach studentów.	60
Semestr III i IV	
Kontynuacja i doskonalenie zadań techniczno-wykonawczych z I roku z położeniem nacisku na ich korelację ze świadomą pracą nad adekwatną interpretacją utworów; systematyzacja podstawowych sposobów artykulacji, ze szczególnym podkreśleniem specyficznym akordeonowych technik artykulacji miechowo-palcowej /różnego rodzaju tremolanda miechowe; ożywianie dźwięku poprzez <i>vibrato</i> , <i>gliss.</i> na dźwięku itp./; notacja muzyki współczesnej XX i XXI wieku dla akordeonu; dla studentów grających na akordeonie klawiszowym obowiązkowo 1 semestr gry na akordeonie z klawiaturą izomorficzną;	60
Semestr V	
Indywidualna praca ze studentami koncentrująca się na rozwijaniu ich mocnych stron, uzupełnianiu braków repertuarowych, korygowaniu mankamentów technicznych i ogólnomuzycznych; samodzielne próby transkrybowania utworów z muzyki dawnej i współczesnej; samodzielne opracowanie utworu, przygotowanie i wykonanie podczas publicznej prezentacji.	30
Semestr VI	
Przygotowanie recitalu na dyplomowy egzamin licencjacki – student powinien zaprezentować program zawierający utwory z repertuaru akordeonowego oryginalne i transkrybowane zróżnicowane stylistycznie i formalnie.	30

Semestr I-VI

1. praktyczne zapoznanie się z wybranym repertuarem z podstawowego kanonu literatury akordeonowej
2. style i wzorce wykonawcze
3. techniki wykonawcze w kontekście muzyki współczesnej i dawnej
4. praca nad przyswojeniem repertuaru i przygotowaniem do publicznej prezentacji (audycje, koncerty, egzaminy, nagrania)
5. przygotowania do samodzielnego wyboru utworu, jego opracowania, przygotowania i publicznego wykonania
6. **przygotowanie do egzaminu licencjackiego**

	Kod efektu K_	EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU (przedmiotu)	Efekt kształcenia w obszarze kształcenia
Wiedza (W)	W01	posiada ogólną znajomość literatury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem literatury akordeonowej – oryginalnej i	K_W01
	W02	zna style muzyczne poszczególnych epok i związane z nimi tradycje wykonawcze	K_W04
	W03	posiada znajomość elementów dzieła muzycznego i wzorców budowy formalnej utworów	K_W02
	W04	posiada znajomość podstawowych wzorców leżących u podstaw transkrybowania, aranżacji i improwizacji	K_W08
Umiejętności (U)	U01	zna i wykonuje reprezentatywny dla akordeonistyki repertuar – oryginalny i transkrybowany; ma doświadczenie i umiejętności w zakresie interpretacji literatury w różnych formach i stylach; potrafi tworzyć i realizować własne koncepcje artystyczne; zna formy zachowań związane z występami publicznymi	K_U02, U03, U01, U11
	U02	opanowała efektywne techniki ćwiczenia, umożliwiające ciągły rozwój poprzez samodzielną pracę	K_U05
	U03	posiada właściwe nawyki dotyczące techniki gry na akordeonie, odpowiedniej postawy przy instrumencie, umożliwiające ergonomiczne z punktu widzenia fizjologii operowanie ciałem	K_U06
	U04	jest biegły w zakresie słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego, zapamiętywaniu i operowaniu nim; posiada umiejętności umożliwiające przekazanie dzieła muzycznego w pełni; oraz kształtowania muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego bądź jego twórcze uzupełnienie	K_U08, U07, U12
Kompetencje społeczne (K)	K01	rozumie potrzebę permanentnego uczenia się i podnoszenia swoich kwalifikacji w ramach swojej specjalności, jak i wiedzy ogólnej; wykazuje się umiejętnościami gromadzenia i analizowania informacji oraz formułowania krytycznej argumentacji przy podejmowaniu niezależnych i samodzielnych działań artystycznych; posiada umiejętności organizacji pracy własnej i zespołowej	K_K01, K02
	K02	posiada umiejętność samooceny, wyrażania konstruktywnej krytyki i formułowania własnych sądów i przemyśleń w obszarze szeroko rozumianej kultury	K_K04
	K03	posiada umiejętność sprawnej komunikacji i współpracy w obrębie własnego środowiska podczas realizacji zespołowych zadań projektowych; potrafi posługiwać fachową terminologią muzyczną oraz stosować nowe technologie informacyjne	K_K05
	K04	jest zdolna do efektywnego wykorzystania swoich możliwości (wyobraźni, intuicji, talentu muzycznego); do adaptowania się do zmieniających się uwarunkowań i okoliczności; potrafi radzić sobie ze stresem związanym z publicznymi występami	K_K03

Metody kształcenia	rozwiązywanie zadań artystycznych
	praca indywidualna
	praca zespołowa
	prezentacja nagrań CD i DVD
	inne metody stosowane przez prowadzącego: semestralne projekty dydaktyczno-artystyczne jako forma integrująca klasę (obowiązujące wszystkich studentów klasy) we wspólnym zadaniu – tematy projektów wynikają z aktualności życia muzycznego, związane bywają też np. z twórczością wybranych kompozytorów, z wybranymi formami muzycznymi itp.; projekt zakłada samodzielny wybór utworów, często samodzielne przez studentów, opracowanie transkrypcji, opis pracy nad rozwiązywaniem problemów wykonawczych, forum dyskusyjne (seminaria, warsztaty), często we współpracy z muzykami innych specjalności, prezentację na audycjach i koncertach.

Metody weryfikacji efektów kształcenia	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Nr efektu					
	egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	U01	U02	U03	W02	W03	K02
publiczna prezentacja – audycje, koncerty	W02	W03	W04	U03	U04	K04	
projekty – prezentacja:koncerty, warsztaty, seminaria	W01	W02	W04	U04	K01	K03	
nagrania	U01	U04	K03	K04			
ustny egzamin licencjacki	W01	W02	W03	W04	K01	K02	

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%).				
		Obowiązkowym elementem zaliczenia przedmiotu jest publiczna prezentacja całości lub części programu na 2 audycjach lub koncertach				
	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie więcej niż 50% przewidzianych punktów.				
	Inne:	Elementem zaliczenia przedmiotu jest przygotowanie pisemnych sprawozdań ze stałego projektu <i>Poznaj Poznań</i> oraz uczestnictwo w semestralnych projektach klasy akordeonu				
	Semestr I:	Semestr II:	Semestr III:	Semestr IV:	Semestr V:	Semestr VI:
EK	EK	EK	EK	EK	EK licencjacki	

NAKLAD PRACY STUDENTA – ILOŚĆ PUNKTÓW ECTS

		Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	Zajęcia dydaktyczne:	180	6
	Konsultacje:	12	0,4
	Ilość godzin egzaminu:	12	0,4
		Suma:	204
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta w czasie trwania przedmiotu	Przygotowywanie się do zajęć - ćwiczenie w czasie semestrów:	1286	42,87
	Przygotowanie się do egzaminów semestralnych i rocznych (w tym	250	8,33
	Przygotowywanie się do ostatecznego zaliczenia przedmiotu – egzaminu	180	6
	Przygotowywanie się do prezentacji w czasie trwania semestru (przygotowanie i udział w koncertach):	30	1
	Inne (przygotowanie i udział w warsztatach):	30	1
		Suma:	1766

Literatura podstawowa

Wykaz repertuaru nie stanowi zamkniętego zestawu utworów i powinien być stale uzupełniany nowymi kompozycjami. Wyboru utworów dokonuje pedagog prowadzący klasę indywidualnie stosownie do zróżnicowanego poziomu zdolności i możliwości technicznych studentów, tak by program stymulował ich rozwój. Pozycje repertuarowe przeznaczone w oryginale na inne instrumenty mogą transkrybować we własnym zakresie pedagog oraz pod jego kierunkiem studenci.

W muzyce transkrybowanej powinno się uwzględniać następujące obszary repertuarowe:

- utwory z epoki renesansu,
- utwory z epoki baroku /w szczególności kompozycje J. S. Bacha z Das Wohltemperierte Klavier I, II, Suites francuskie i angielskie, Kunst der Fuge, kompozycje J. F. Händla, sonaty klawesynowe D. Scarlatti, kompozycje klawesynistów francuskich itp.;
- utwory z epok późniejszych J. Haydn, W. A. Mozart, F. Chopin, R. Schumann, H. Wieniawski, S. Moniuszko, M. Musorgski, C. M. von Weber, A. Rubinstein, K. Szumanowski, W. Lutosławski, J. Szczerbin, J. Szamo, A. Chaczaturian, J. Rääts, M. Ginastera, B. Barber i in.

Wybór **muzyki oryginalnej** z nast. list i opracowań:

- Adamowicz-Kaszuba T., Puchnowski W. L.– Listy programowe ;Warszawa, CEA 1996
- Catalogue AKKORDEON 2001 Karthause-Schülling /dział I i II/.
- Katalogi wydawnicze ASTRA Łódź.
- Maurer, W., Akkordeon Bibliographie, Hohner Verlag, Trossingen, 1990 /dział 4, 5, 7, 9/.
- Morawicz P., Spis wydanych utworów kompozytorów polskich, ASTRA, Łódź 2012
- Music für Akkordeon, Notenvertrieb, Heideweg 4, 2001 /str. 7–29, 49–72/.
- Pichura, J., Literatura akordeonowa. Rys historyczny do r. 1980, AM, Katowice, 1985.
- Pichura, J., Śląscy twórcy muzyki akordeonowej, WSP, Częstochowa, 1997.
- Rosińska, E., Polska literatura akordeonowa 1955–1996, AM, Warszawa, 1996 /str. 70-83, 98-100/.

–Vertriebskatalog Akkordeon, Prokordeon, Hannover, 1989.

w **muzyce oryginalnej XX i XXI** wieku studenci powinni się zapoznać z twórczością kompozytorów:

- polskich (A. Krzanowski, B. Dowlasz, B. K. Przybylski, K. Olczak, B. Precz; A. Tuchowski;
także z reprezentantami młodszego pokolenia m. in.: M. Majkusiak, B. Kaszuba, P. Książek, W. Blecharz)
- rosyjskich, ukraińskich, białoruskich (W. Zołotariow, W. Siemionow, A. Kusjakow, W. Nagajew, A. Repnikow)
- czeskich i słowackich (P. Fiala, Hatrik, V. Trojan, J. Podprocky,
- skandynawskich (N. V. Bentzon, T. Lundquist, O. Schmidt, J. Makkonen)
- niemieckich (H. Brehme, W. Jacobi, J. Ganzer, J. Löchter,
- francuskich (F. Angelis,
- włoskich (N. Flagello, F. Fugazza,
- amerykańskich (ze szczególnym uwzględnieniem twórczości A. Piazzolli)

Literatura uzupełniająca

T. Adamowicz-Kaszuba, *Podstawowe problemy transkrybowania na akordeon*, Poradnik Muzyczny LIM Łódź 1987

I. J. Paderewski *Pamiętniki*, PWM Kraków 1975

red. P. Fiedorowicz Serotiuik *Władysław Zołotariow. Los i Muza*, wyd. Bogdan, Ternopil 2010 /office@bohdan-books.com/

W. L. Puchnowski *Johann Sebastian Bach i akordeon [w:] Nowe trendy w edukacji muzycznej* pod red. A. Białkowskiego , UMCS, Lublin 2005

E. Bogusławski, Akordeon w moich doświadczeniach twórczych w: prace naukowe WSP w Częstochowie, Akordeon u progu XXI wieku pod red. J. Pichury, Częstochowa 2003E. Grabowska, J. Pichura, Problemy realizacji Sonat D. Scarlattiego na akordeonie koncertowym, ibidem.

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

Rosińska E., Panorama polskiej twórczości akordeonowej, <http://www.amuz.gda.pl>

MOŻLIWOŚCI KARIERY ZAWODOWEJ

Licencjat jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia w specjalności gra na akordeonie oraz na innych kierunkach i specjalnościach studiów II stopnia po uzupełnieniu wiedzy kierunkowej; może podjąć samodzielną działalność artystyczną bądź kierowaną przez instytucje lub agencje koncertowe; posiada uprawnienia (jeśli posiada dyplom ukończenia Studium Pedagogicznego) do nauczania w szkolnictwie artystycznym I stopnia w swojej specjalności.